

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **T. R.**, zastoupená JUDr. Jiřím Chvalinou, advokátem, se sídlem Frýdecká 410, Třinec, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 1292/25, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2015, č. j. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 18/2015 – 28 a o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 33/2015 – 33,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 33/2015 - 33, **se zrušuje** a žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2015, č. j. X **se odmítá**.
- II. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 18/2015 - 28, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 1 Ad 33/2015.
- IV. Ustanovenému zástupci JUDr. Jiřímu Chvalinovi, advokátovi se sídlem Frýdecká 410, Třinec **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši **4.356 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

- I. Dosavadní průběh řízení

Česká správa sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) rozhodnutím ze dne 9. 2. 2015, č. j. X přiznala žalobkyni s účinností od 24. 2. 2015 starobní důchod namísto dříve přiznaného invalidního důchodu pro invaliditu II. stupně. Námitky žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 22. 5. 2015, č. j. X a napadené rozhodnutí potvrdila.

Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala dne 8. 6. 2015 k Nejvyššímu správnímu soudu žalobu. Ta byla dne 11. 6. 2015 předložena k projednání Městskému soudu v Praze jako soudu věcně a místně příslušnému. Městský soud v Praze žalobu odmítl usnesením ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 18/2015 – 28 pro překážku litispendence, neboť zjistil, že o téže žalobě již vede řízení pod sp. zn. 1 Ad 24/2015.

Téhož dne (8. 6. 2015) podala žalobkyně proti žalovanému rozhodnutí žalobu i u žalované, která ji dne 15. 7. 2015 postoupila ke Krajskému soudu v Ostravě. Tato žaloba byla dne 3. 9. 2015 postoupena k projednání Městskému soudu v Praze jako soudu věcně a místně příslušnému. Městský soud v Praze tuto žalobu odmítl usnesením ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 33/2015 – 33 taktéž pro překážku litispendence, neboť zjistil, že o téže žalobě již vede řízení pod sp. zn. 1 Ad 24/2015.

II. Kasační stížnost

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze (dále též jen „městský soud“) ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 18/2015 – 28 jakož i proti usnesení téhož soudu ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 33/2015 – 33. Nejvyšší správní soud obě řízení usnesením ze dne 12. 4. 2016, č. j. 3 Ads 44/2016 – 21 spojil ke společnému řízení, které je vedeno pod sp. zn. 3 Ads 44/2016.

Stěžovatelka obě usnesení městského soudu napadla z kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Konkrétně namítla, že žalovaná starobní důchod vypočítala v nesprávné výši, neboť nezohlednila její pracovní úraz z roku 1975 a otázku trvalého poškození zdraví. Je názoru, že městský soud odmítnutím žalob porušil § 61a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98 vyložil, že je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přichází pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Nejvyšší správní soud z tohoto důvodu proto posuzoval pouze to, zda u městského soudu byly dány důvody pro odmítnutí obou žalob a námitkami vůči výši starobního důchodu se již nezabýval. Kasační stížnost posoudil rovněž v rozsahu, v jakém je povinen ji přezkoumat *ex officio* (srov. ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s.) Zjistil přitom, že obě řízení městského soudu trpí vadou, která má za následek jejich nezákonnost.

Projednávaná věc spadá do rámce několika dalších - zcela identických - řízení, v nichž se stěžovatelka několika žalobami domáhá zrušení žalovaného rozhodnutí. Všechna řízení byla vedena u městského soudu a detailně se jejich vzájemnými vztahy zabýval Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 16. 11. 2016, č. j. 8 Ads 77/2016 – 53. V projednávané věci proto vycházel ze skutkových zjištění, které sám již dříve učinil.

Stěžovatelka různými procesními cestami podala proti témuž žalovanému rozhodnutí celkem pět žalob a čtyři z nich městský soud odmítl pro překážku litispendence. Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku vyložil, že při posouzení zákonnosti odmítnutí žaloby bylo rozhodné, která z konkurujících si žalob se dříve dostala do dispozice soudu bez ohledu na to, zda se jednalo o soud věcně, místně a funkčně příslušný. Dospěl přitom k závěru, že jednotlivé žaloby napadly k soudům v následujícím pořadí:

- První žaloba napadla dne 8. 6. 2015 k Nejvyššímu správnímu soudu, který ji usnesením ze dne 11. 6. 2015, č. j. Na 172/2015 – 7 postoupil městskému soudu, kde o ní bylo vedeno řízení pod sp. zn. 1 Ad 18/2015. Řízení u městského soudu skončilo usnesením o odmítnutí žaloby ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 18/2015 - 28.
- Nejvyšší správní soud obdržel dne 12. 3. 2015 neurčité podání stěžovatelky. Ta vady tohoto podání odstranila dne 2. 7. 2015, když mj. uvedla, že se taktéž jedná o žalobu proti žalovanému rozhodnutí. Právě tento den lze podle názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného v rozsudku ze dne 16. 11. 2016, č. j. 8 Ads 77/2016 – 53 považovat za den zahájení řízení o této žalobě. Žaloba byla následně postoupena městskému soudu dne 9. 7. 2015, pod č. j. Na 86/2015 – 35. Ten o ní doposud vede řízení pod sp. zn. 1 Ad 24/2015.
- Řízení o třetí žalobě bylo zahájeno u městského soudu dne 14. 7. 2015 poté, co ji tomuto soudu postoupila žalovaná. Městský soud poté vedl řízení pod sp. zn. 1 Ad 23/2015, které skončilo usnesením o odmítnutí žaloby ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 23/2015-9. Toto usnesení zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 11. 2016, č. j. 8 Ads 77/2016 – 53 a žalobu odmítl.
- Řízení o čtvrté žalobě bylo zahájeno u Krajského soudu v Ostravě dne 14. 7. 2015 poté, co ji tomuto soudu postoupila žalovaná. Krajský soud v Ostravě ji městskému soudu postoupil usnesením ze dne 3. 9. 2015, č. j. 1 Na 10/2015 – 28, řízení bylo u městského soudu vedeno pod sp. zn. 1 Ad 33/2015 a skončilo usnesením o odmítnutí žaloby ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 33/2015-33.
- Řízení o páté žalobě bylo zahájeno u městského soudu dne 24. 7. 2015 poté, co žalobkyně tohoto dne podala žalobu přímo u něj, řízení bylo vedeno pod sp. zn. 1 Ad 25/2015. Řízení u městského soudu skončilo usnesením o odmítnutí žaloby ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 25/2015 - 6. Řízení o kasační stížnosti zastavil Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 16. 6. 2016, č. j. 8 Ads 78/2016 – 52.

Z uvedených souvislostí vyplývá, že prvním zahájeným a tedy tím, které pro ostatní řízení vytvořilo překážku litispendence, bylo řízení vedené u Městského soudu v Praze pod

sp. zn. 1 Ad 18/2015. Jedná se o žalobu, kterou stěžovatelka podala 8. 6. 2015 u Nejvyššího správního soudu. Právě tento závěr je stěžejní i v projednávané věci.

K výroku I:

Ve věci kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 33/2015 – 33 se Nejvyšší správní soud sice neztotožnil s názorem městského soudu, že řízení vedené pod sp. zn. 1 Ad 24/2015 vytvořilo překážku litispendence a bránilo tak vedení řízení pod sp. zn. 1 Ad 33/2015. Současně však zjistil, že žaloba ve věci vedené pod sp. zn. 1 Ad 33/2015 byla podána v době, kdy o téže věci již běželo řízení vedené pod sp. zn. 1 Ad 18/2015. Nejvyšší správní soud proto rozhodl ve věci stejně jako v rozsudku ze dne 16. 11. 2016, č. j. 8 Ads 77/2016 – 53 a zrušil nezákonné usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 33/2015 – 33. Žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2015, č. j. X v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 1 Ad 33/2015 poté odmítl podle § 110 s. ř. s., neboť na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že i tak zde jsou dány důvody k jejímu odmítnutí podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro překážku litispendence.

K výroku II:

Vzhledem k tomu, že prvním zahájeným řízením o žalobě bylo právě řízení vedené u městského soudu pod sp. zn. 1 Ad 18/2015, je nesprávný rovněž závěr městského soudu, že tomuto řízení vytvořilo překážku litispendence řízení vedené u téhož soudu pod sp. zn. 1 Ad 24/2015. Je totiž zřejmé, že překážku litispendence pro řízení vedené pod sp. zn. 1 Ad 24/2015 vytvořilo naopak řízení vedené pod sp. zn. 1 Ad 18/2015. Městský soud tuto otázku posoudil nesprávně, Nejvyšší správní soud proto usnesení Městského soudu v Praze o odmítnutí žaloby ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 18/2015 – 28 zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud uzavírá, že řízení, které městský soud vedl pod sp. zn. 1 Ad 23/2015, sp. zn. 1 Ad 25/2015 a sp. zn. 1 Ad 33/2015, již pravomocně skončila odmítnutím žaloby. V dalším řízení tedy zbývá městskému soudu již jen procesně vyřešit vzájemný vztah řízení vedeného pod sp. zn. 1 Ad 24/2015 a řízení pod sp. zn. 1 Ad 18/2015, které ostatním řízením vytvořilo překážku litispendence.

IV. Náklady řízení

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

Ve věci kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 33/2015 – 33 platí, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žaloba byla odmítnuta (§ 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2016, č. j. 1 Ad 18/2015 – 28 rozhodne městský soud v dalším řízení (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 12. 4. 2016, č. j. 3 Ads 44/2016 - 22, ustanovil stěžovatele zástupce, jímž je JUDr. Jiří Chvalina, advokát, se sídlem Frýdecká 410, Třinec – Staré Město. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování poté platí stát. Nejvyšší správní soud advokátovi přiznal celkem dva úkony právní služby podle § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Tyto úkony spočívají v přípravě a převzetí věci (§ 11 odst. 1. písm. b) advokátního tarifu), k tomuto úkonu podřadil Nejvyšší správní soud i studium spisu advokátem dne 9. 5. 2016 Druhým úkonem právní služby je podání ve věci samé (§ 11 odst. 1. písm. d) advokátního tarifu) – doplnění kasační stížnosti dne 3. 6. 2016. Výše tarifní hodnoty za jeden úkon činí zvýšenou výměru 1.500 Kč, neboť se jedná o spojení dvou věcí důchodového pojištění (srov. § 9 odst. 2 ve spojení s § 12 odst. 3 a § 7 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát každý úkon právní služby učinil jako společný ve spojených věcech, přiznal Nejvyšší správní soud jedenkrát ke každému úkonu paušální částku náhrady nákladů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 600 Kč. Výše částky odměny za zastupování a náhrady nákladů tak v souhrnu činí $2 \times 1.500 \text{ Kč} + 2 \times 300 \text{ Kč}$, dohromady tedy 3.600 Kč. Advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, přiznaná částka se zvyšuje o tuto daň ve výši 756 Kč (srov. § 35 odst. 8 s. ř. s.).

Celková částka odměny za zastupování a náhrady nákladů advokáta činí 4.356 Kč. Tato částka bude vyplacena advokátovi z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (srov. § 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 7. prosince 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu